UNIVERSIDADE DA CORUÑA

Guía Docente					
Datos Identificativos					2015/16
Asignatura (*)	Historia da Empresa			Código	650G01005
Titulación	Grao en Ciencias Empresariais				
Descriptores					
Ciclo	Período	Curso		Tipo	Créditos
Grao	1º cuadrimestre	Primeiro		Formación básica	6
Idioma	Castelán				
Modalidade docente	Presencial				
Prerrequisitos					
Departamento	Economía Aplicada 1				
Coordinación	Lindoso Tato, Elvira		Correo electrónico	elvira.lindoso.tato@udc.es	
Profesorado	Lindoso Tato, Elvira		Correo electrónico	elvira.lindoso.tato@udc.es	
Web					
Descrición xeral	A materia Historia da Empresa ofrece unha formación básica ao futuro graduado, orientado a traballar no ámbito empresarial e onde o coñecemento da evolución da empresa resulta determinante á hora de tomar decisións executivas. O obxectivo da materia é estudar e comprender a figura da empresa e do empresario e o seu papel no desenvolvemento económico (relación entre determinadas formas de empresa e a intensidade do crecemento económico). Estudar os cambios experimentados en tamaño e forma. Posibilitar a análise dos diferentes tipos de empresas incardinados nun contexto histórico. É dicir, a análise dos axentes e as organizacións empresariais en perspectiva histórico-económica ata o século XXI. E, así mesmo, establecer comparacións entre os distintos modelos empresariais ao longo do tempo e dos países. A materia contribúe a proporcionar unha formación que permite un coñecemento extenso e profundo da evolución da empresa moderna no longo prazo, o seu desenvolvemento e a súa situación actual, capacitando aos futuros graduados para responder de xeito crítico e responsable aos diferentes retos que se lle presenten, contribuíndo á potenciación e mellora da empresa. Permite examinar como se resolveron problemas similares aos que se enfrontan as empresas na actualidade e, xa que logo, é unha ferramenta útil para a toma de decisións. Móstrase que a realidade empresarial é plural, diversa e dinámica. Non pode ser aprehendida cunha teoría universal, nin existe unha única solución organizativa ou tecnolóxica que garanta a excelencia empresarial.				

Competencias do título	
Código	Competencias do título
A1	CE1 - Aprender a aprender, por exemplo, cómo, cándo, ónde novos desenvolvementos persoais son necesarios.
A3	CE3 - Comprender detalles do funcionamento empresarial, tamaño de empresas, rexións xeográficas, sectores empresariais, vinculación con coñecemento e teorías básicas.
A4	CE4 - Comprender a estrutura de linguas estranxeiras e desenvolver un vocabulario, Comprender, ler, falar e escribir nunha lingua estranxeira.
A5	CE5 - Comprender a tecnoloxía nova e existente e o seu impacto para os novos/futuros mercados.
A6	CE6 - Comprender os principios da enxeñaría e vinculalos co coñecemento empresarial.
A7	CE7 - Comprender os principios da lei e vinculalos co coñecemento de negocios e xestión.
A8	CE8 - Comprender os principios da psicoloxía, identificar as implicacións para a organización empresarial.
A9	CE9 - Comprender os principio éticos, identificar as implicacións para as organizacións empresariais, deseño de escenarios.
A11	CE11 - Definir criterios de acordo de cómo unha empresa é definida e vincular os resultados coa análise do entorno para identificar perspectivas.
A12	CE12 - Definir obxectivos, estratexias e políticas comerciais.
A13	CE13 - Xestión dunha compañía a partir da planificación e control, utilizando conceptos, métodos e ferramentas.
A16	CE16 - Identificar aspectos relacionados e comprender o seu impacto na organización empresarial.
A17	CE17 - Identificar o impacto dos elementos micro e macroeconómicos na organización empresarial.

A18	CE18 - Identificar as características dunha organización.
A19	CE19 - Identificar novos desenvolvementos de organizacións empresariais para afrontar con éxito o entorno cambiante.
A20	CE20 - Identificar e operar o software adecuado. Deseñar e implementar sistemas de información.
A21	CE21 - Identificar e utilizar as ferramentas adecuadas de matemáticas e estatística.
A22	CE22 - Planificar e xestionar os recursos humanos das organizacións.
A23	CE23 - Uso de instrumentos para a análise de entornos empresariais.
A24	CE24 - Derivar dos datos información relevante imposible de recoñecer por non profesionais.
B1	CB1 - Que os estudantes demostrasen posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeneral, e se adoita encontrar a un nivel que, se ben se apoia en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
B2	CB2 - Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ao seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
B3	CB3 - Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
B4	CB4 - Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solucións a un público tanto especializado como non especializado.
B5	CB5 - Que os estudantes desenvolvesen aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B6	CG1 - Que os estudantes formados sexan profesionais versátiles, capacitados tanto de iniciar o seu propio negocio como de desempeñar labores de deseño, planificación, organización, xestión, asesoramento e avaliación nas áreas e departamentos contables, financeiros e fiscais de organizacións empresariais, con especial referencia ás pequenas e medianas empresas.
B7	CG2 - Que os estudantes posúan unha elevada capacitación metodolóxica de xestión e tratamento da información que lles proporcione vantaxes competitivas, non só no seu labor profesional, senón nunha sociedade global en permanente transformación. Para iso, o Grao debe estar dotado dun axeitado nivel de interdisciplinariedade, transversalidad e integración nas súas materias.
B8	CG3 - Que os estudantes presten especial atención aos cambios que, tanto en conceptos, coma en metodoloxía ou en aplicacións, implican no mundo empresarial as novas tecnoloxías da información e as comunicacións. Así mesmo deben poder obter e actualizar os coñecementos específicos que teñan como base a aparición de novas leis e regulamentos que afecten ao mundo fiscal, financeiro ou contable.
B9	CG4 - Que os estudantes integren a aprendizaxe na súa vida e no seu labor profesional, a través da metodoloxía de ensino que lles achega o Grao, o cal lles proporciona unha formación básica xeral que servirá como puntal para a formación continua ao longo da vida.
B10	CG5 - Que os estudantes teñan unha perspectiva integral e destreza no manexo dos conceptos, técnicas e ferramentas empregados en cada unha das diferentes áreas funcionáis, con especial referencia ás contables, financeiras e fiscais da empresa; así como entender as relacións que existen entre elas e cos obxectivos xerais da organización. Todo iso tendo en conta os principios de sustentabilidade e responsabilidade social das mesmas.
B11	CG6 - Que os estudantes saiban identificar e anticipar oportunidades, asignar recursos, organizar a información, realizar asesoramento fiscal e contable, control orzamentario, xestión de tesouraría, auditorías de contas e temas concursais (suspensións de pagamentos e quebras), tomar decisións en condicións de incerteza e avaliar resultados.
B12	CG7 - Que os estudantes sexan capaces de liderar proxectos nas áreas de valoración da empresa, de dirección estratéxica e financeira; deben poder entender a información contable das empresas co fin de obter conclusións e realizar predicións tanto sobre rendementos coma sobre riscos futuros.
B13	CG8 - Que os estudantes identifiquen os requisitos legais da información financeira aos que a empresa debe enfrontarse.
B14	CG9 - Que os estudantes manifesten respecto aos dereitos fundamentais e de igualdade entre homes e mulleres, o respecto e a promoción dos Dereitos Humanos e os principios de igualdade de oportunidades, non discriminación e accesibilidade universal das persoas con discapacidade.
C1	CT1 - Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.
C2	CT2 - Dominar a expresión e a comprensión de forma oral e escrita dun idioma estranxeiro.
C3	CT3 - Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.

C4	CT4 - Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.
C5	CT5 - Entender a importancia da cultura emprendedora e coñecer os medios ao alcance das persoas emprendedoras.
C6	CT6 - Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse.
C7	CT7 - Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.
C8	CT8 - Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe	Competencias do título		
Recoñecer as diferentes fases da evolución económica e comprender as variacións que se produciron na empresa co paso do tempo	A11 A19	B1 B8 B14	
Estudar e comprender a figura da empresa e do empresario e o seu papel no desenvolvemento económico	A11 A19		
Coñecer as principais formas de empresa, a súa evolución e a súa problemática nun contexto histórico	A11 A19		
Establecer comparacións entre os distintos modelos empresariais ao longo do tempo e dos países	A11 A19		
Coñecer e avaliar criticamente as distintas aproximacións teóricas sobre o desenvolvemento empresarial e como se relacionan co mundo real	A3		
Apreciar como as diferenzas nas contornas culturais, legais, políticas, sociais, etc. afectaron ás empresas e ao seu desenvolvemento en diferentes partes do mundo	A11 A19		
Identificar e explicar as principais vantaxes competitivas das empresas	A3 A5 A7 A8 A11 A13	B2 B5 B6	
Facilitar o proceso de toma de decisións nas empresas a partir da familiarización cunha perspectiva histórica e temporal das mesmas	A11 A13 A19		
Analizar como os empresarios e os directivos afrontaron no pasado os problemas derivados da xestión das súas empresas	A3 A11 A13 A19		
Comprender como as empresas reaccionaron ante os cambios nos mercados, as tecnoloxías e as institucións e como, á súa vez, influíron nos mesmos	A3 A5 A6 A11 A16 A17 A18 A19 A23	B13	
Explicar os principais cambios estructurais que permitan ás empresas aumentar de tamaño	A5 A11 A19		C8

Mostrar a existencia dunha realidade empresarial plural, diversa e dinámica, que non pode aprehenderse cunha teoría ou un modelo universal			C4
Capacidade de expresión, oral e escrita	A4	B4	C1 C2
Capacidade analítica, lóxica e sintética	A24		C6
Capacidade de percura, selección e elaboración de información			C3 C6
Capacidade de traballo en equipo e de relación	A1		C4
Capacidade de aplicación dos coñecementos adquiridos á interpretación do material estatístico, gráfico e documental	A20 A21 A24		
Destreza na aplicación de técnicas cuantitativas para o tratamento de repertorios estatísticos	A13 A21 A22	B10 B11	
Avaliar o comportamento, a cultura e a estratexia das empresas	A12		C5 C8
Comprender a rápida dinámica de cambio dos negocios e os factores que inflúen nos ritmos e patróns dese cambio	A9 A11 A19		
Aprendizaxe de organización, planificación e administración do tempo de traballo	A13 A22		
Estimular o desenvolvemento do afán de superación e o liderado, favorecendo a capacidade de convicción e de aceptación dos puntos de vista dos demais			C1 C4 C6
Potenciar a creatividade e a innovación	A5 A19		C8
Fomentar a iniciativa persoal e emprendedora		B9	C5
Xestionar o cambio con eficacia e responder a demandas cambiantes	A19		
Asumir responsabilidades á hora de lograr unha aprendizaxe e un desenvolvemento persoal e profesional (Planificación do Desenvolvemento Persoal)	A1	B3 B7 B12	C3 C7
Contribuír ao recoñecemento da diversidade e a multiculturalidad			C4
Facilitar o desenvolvemento dun compromiso ético	A9		C4

Contidos	
Temas	**Subtemas**
Tema 1: A empresa no mundo preindustrial	1. As baixas taxas de crecemento da economía preindustrial: unha visión a longo prazo da historia económica precapitalista occidental 2. A organización da produción precapitalista: a empresa antes da industrialización
Tema 2: A empresa na Primeira Revolución Industrial, 1780-1870	1. A Revolución Industrial Británica e a difusión da industrialización 2. A xénese da empresa moderna
Tema 3: A Segunda Revolución Industrial e o desenvolvemento da gran empresa, 1870-1973	1. A Segunda Revolución Industrial e a integración do mercado internacional 2. As estratexias de crecemento empresarial no marco da Segunda Revolución Industrial 3. As alternativas á gran empresa. Continuidades e cambios
Tema 4: A empresa ante os desafíos da globalización, 1973-2015	1. A economía mundial entre dúas crises 2. Os últimos desenvolvementos da gran empresa e outras respostas empresariais 3. A empresa nos procesos recentes de industrialización

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Actividades iniciais	A1 A17 A19 B14 C4 C5 C7 C8	2	0	2
Estudo de casos	A11 A13 A16 A17 A18 A19 A22 A23 A24 B1 C1 C2 C4 C6	6	18	24
Lecturas	A11 B4 C1 C2 C6 C8	11	22	33
Presentación oral	A1 A4 A20 B9 B14 C1	3	9	12
Proba obxectiva	A21 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B13 B14 C1 C2 C6	3	0	3
Sesión maxistral	A3 A5 A6 A7 A8 A9 A11 A12 A13 A16 A17 A18 A19 A22 A23 A24 B1 B10 B11 B12 C3 C4 C5 C7 C8	17	51	68
Atención personalizada		8	0	8
*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado				

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Actividades iniciais	Exposición previa das líneas maestras da materia e orientación inicial en función dos recursos bibliográficos, docentes e informáticos dos que dispón o alumnado.
Estudo de casos	Inclue as prácticas con material cuantitativo e cualitativo, así como determinadas lecturas.
Lecturas	Lecturas obrigatorias complemento das clases maxistrais.
Presentación oral	Exposición e discusión en horario lectivo das lecturas e do diverso material gráfico-estadístico que integran as clases prácticas.
Proba obxectiva	Consistirá na realización dun exame escrito sobre os contidos do programa nas convocatorias oficiais.
Sesión maxistral	Nestas sesións, o profesor impartirá as pautas chave de cada un dos puntos do temario da asignatura que o alumno debe conocer e preparar co traballo persoal e coa axuda dos restantes instrumentos que ofrece o curso.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Estudo de casos Lecturas Presentación oral Sesión maxistral Actividades iniciais	En cada un dos casos, procurase a atención persoalizada nas correspondentes sesións de clase o en horario de tutoría. Asimesmo, realizaránse actividades de orientación docente nas tutorías de grupos reducidos (4 horas para cada un dos dous subgrupos en que se divide o grupo) durante o curso.

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias	Descrición	**Cualificación**
Estudo de casos	A11 A13 A16 A17 A18 A19 A22 A23 A24 B1 C1 C2 C4 C6	Incluen as prácticas con material cuantitativo y cualitativo, así como determinadas lecturas. A súa avaliación será conxunta coa das lecturas.	0

Lecturas	A11 B4 C1 C2 C6 C8	Complemento das clases maxistrais de lectura obrigatoria. A realización das mesmas tamén será complementaria da actividade de estudo de casos e da presentación oral. O longo do curso, efectuárase tres probas nas que se avaliarán os coñecementos do alumno nestes aspectos. O calendario das mesmas facilitarase aos alumnos ao comezo do curso. Cada unha das probas computará dez puntos dos trinta que corresponden a este apartado.	30
Presentación oral	A1 A4 A20 B9 B14 C1	Esta presentación correspóndese coa discusión de lecturas e dos diversos materiais gráfico-estadísticos que integran as clases prácticas. A súa avaliación será conxunta coa das lecturas e os estudos de caso.	0
Proba obxectiva	A21 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B13 B14 C1 C2 C6	Consistirá na realización dun examen escrito sobre os contidos do programa na convocatoria oficial (materiales teóricos, prácticas, lecturas, etc.). Para superala proba, e que ésta compute na avaliación final, haberá que obter como mínimo trinta puntos dos setenta. Valoraráse a capacidade de expresión, o manexo e o dominio do vocabulario específico, a capacidade analítica e sintética, e o coñecemento dos contidos do programa.	70

Observacións avaliación

A avaliación do alumno comenzará dende o primeiro día do curso en cada un dos apartados sinalados, con independencia da data de matrícula do alumno. Por iso, recoméndase a asistencia a clase dende o primeiro día aínda que o estudante esté pendente de completar o proceso de matrícula.
Para superala asignatura, o alumno debe obter como mínimo 50 puntos dos 100 totais. No caso de que o alumno realice como máximo dous estudos de caso ou duas lecturas evaluables durante o curso (máximo 20 puntos dos 100 totais) e non se presente ó exame oficial da materia, a calificación final recibida polo alumno será de "non presentado".
Respecto da oportunidade adiantada extraordinaria e a de xullo, valoraránse da mesma maneira que a de xaneiro (70% da nota final). Por tanto, o estudante pode superala materia en xullo ou na oportunidade adiantada obtendo 5 puntos dos 7 potenciais.
Está prohibido acceder á aula do exame/probas con cualquer dispositivo que permita a comunicación co exterior e/ou o almacenaxe de información.
Asimesmo, é necesario que cada alumno que desexe realizar as probas identifique correctamente co D.N. I. ou carnet de estudiante, con foto actualizada, na aula onde se vaia realizar a proba.
Os alumnos/as deben consultar obrigatoria e frecuentemente a plataforma virtual da materia (moodle), onde os profesores colocarán a información mais relevante da mesma. Ademáis, os estudantes deben subir unha foto actualizada ao seu perfil de moodle.

Fontes de información

Bibliografía básica	- (). . Aldcroft, D. H., Morewood, S. (2013): The European economy since 1914, New York, Routledge, 5ª edición.Álvarez Arza, Mª José (2001): Historia económica de la empresa (guía didáctica) , Madrid, UNED.Álvarez Arza, María José et al. (1998): Historia económica (guía didáctica) , Madrid, UNED.Cameron, Rondo (2009): Historia económica mundial. Desde el Paleolítico hasta el presente , Madrid, Alianza, 2ª edición [3ª reimpresión].Catalán, J. (2014): ?From the Great Depresión to the Euro Crisis, 1929-2013: A Global Approach?, Revista de Historia Industrial nº 53, 3, pp. 15-45.Catalán, J., Miranda, J. A., Ramón, R. (2011): Distritos y clusters en la Europa del Sur , Madrid, Lid.Chandler, Alfred D. Jr. (1996): Escala y diversificación: la dinámica del capitalismo industrial , Zaragoza, Prensas Universitarias de Zaragoza.Chandler, Alfred D. Jr. (2008): La mano visible: la revolución de la gestión en la empresa norteamericana , Barcelona, Ediciones de Belloch.Comín, Francisco (2011): Historia económica mundial. De los orígenes a la actualidad, Madrid, Alianza.Comín, Francisco y Díaz Fuentes, Daniel (2004): La empresa pública en Europa , Madrid, Síntesis.Comín, Francisco y Martín Aceña, Pablo (eds.) (1996): La empresa en la historia de España , Madrid, Civitas.Comín, Francisco, Hernández, Mauro y Llopis, Enrique (eds.) (2005): Historia económica mundial, siglos X-XX , Barcelona, Crítica.Cuadrado-Roura, J. R. (2012): ?La crisis económica actual y sus efectos regionales. Panorama general, perspectivas y posibles salidas?, Cuadernos de CC.EE. y EE., nº 63, pp. 113-136.Debasa Navalpotro (2012): ?China: cambio de sistema e hipercrecimiento económico?, Mediterráneo Económico nº 22, pp. 317-327.Di Vittorio, Antonio (coord.) (2003): Historia económica de Europa siglos XV-XX , Barcelona, Crítica.Díaz Morlán, Pablo (2009): Capitalistas y empresarios. El mercado de la función empresarial , Alicante, Universidad de Alicante.Dunning, John H. (comp.) (1976): La empresa multinacional , México, Fondo de Cultura Económica.Dunning, John H. y Lundan, Sarianna M. (2008): Multinational enterprises and the global economy , 2ª ed., Cheltenham y Northampton, EE.Erro, Carmen (2003): Historia empresarial. Pasado, presente y retos de futuro , Barcelona, Ariel.Estella, Mª. Concepción, Arribas, Victoria y de Haro, Dionisio (2001): Prácticas de historia económica mundial y de España , Madrid, ESIC.Feliú, Gaspar y Sudrià, Carles (2007): Introducción a la historia económica mundial , Valencia, Universitat de Valencia.Fernández, P. (coor.) (2013): La profesionalización de las empresas familiares , Madrid, Lid.García Ruíz, José Luis (1994): Historia económica de la empresa moderna , Madrid, Istmo.García Ruíz, José Luis (coord.) (1998): Historia de la empresa moderna , Madrid, Síntesis.García Ruiz, José Luis (coord.) et al. (1998): Historia de la empresa mundial y de España , Madrid, Síntesis.García-Blanch Menárguez, Francisco (2002): Crecimiento económico en Corea del Sur (1961-2000). Aspectos internos y factores internacionales , Madrid, Síntesis.Goodall, Francis, Gouvirsh, Terence R. and Tolliday, Steven (eds.) (1997): International Bibliography of Business History , London, Routledge.Hannah, Leslie (1996): ?La evolución de las grandes empresas en el siglo XX: un análisis comparativo?, Revista de Historia Industrial , nº 10, pp. 93-125.Hébert, Robert F., Link, Albert N. (2010): A History of Entrepreneurship, London-New York, Routledge, reprinted.Hernández Andreu, Juan y García Ruiz, José Luis (1994): Lecturas de Historia empresarial , Madrid, Civitas.Jensana Tanehashi, Amadeu (2004): Empresa y negocios en Asia Oriental. Estrategias y acciones, Barcelona, UOC.Jones, Geoffrey, Zeitlin, Jonathan (2008): The Oxford Handbook of Business History, Oxford, Oxford University Press.Junqueras, O. y otros (2012): Historia de Japón: economía, política y sociedad , Barcelona, UOC.Landes, D. S. (2008): La riqueza de las naciones: por qué algunas son tan ricas y otras tan pobres , Barcelona, Crítica. Landes, David S., Mokyr, Joel, Baumol, William J. (2010): The invention of enterprise. Entrepreneurship from ancient Mesopotamia to modern times, Princenton y Oxford, Princenton University Press.Marichal, Carlos (2010): Nueva historia de las grandes crisis financieras: una perspectiva global, 1873-2008, Barcelona, Debate.Martín Martín, Victoriano et al. (coord.) (2006): Lecciones de historia económica, Madrid, McGraw Hill.Martín Martín, Victoriano, (coord.) (2012): Historia de la Empresa, Madrid, Pirámide.Nolan, Peter (2001): China and the Global Economy: National Champions, Industrial Policy, and the Big Business Revolution , Houndsmill, Palgrave.Nuñez, Gregorio y Segreto, Luciano (eds.) (1994): Introducción a la historia de la empresa en España , Madrid, Abacus.Ocampo Suárez-Valdés, Joaquín (1998): Historia económica mundial y de España , Oviedo, Universidad de Oviedo.Palafox, Jordi, ed. (2014): Los tiempos cambian. Historia de la economía. Valencia, Tirant lo Blanch.Pelegrín Solé, Àngels y Jensana Tanehashi, Amadeu (2011): Economía de Japón, Barcelona, UOC.Piore, Michael J. y Sabel, Charles F. (1990): La segunda ruptura industrial, Madrid, Alianza.Pollard, Sidney (1987): La génesis de la dirección de la empresa moderna. Estudios sobre la revolución industrial en Gran Bretaña , Madrid, Ministerio de Trabajo.Porter, Michael E. (1991): La ventaja competitiva de las naciones , Barcelona, Plaza y Janés.Prieto, Enrique, de Haro, Dionisio y Santos, Marta (2005): Historia Económica. Lecturas y materiales , Madrid,

Dykinson.Salort, S. (2012): Revoluciones industriales, trabajo y Estado del Bienestar. La gran ruptura mundial contemporánea, Madrid, Sílex.Teichova, Alice, Lévy-Leboyer, Maurice y Nissbaum, Helga (comps.) (1990): Empresas multinacionales, finanzas, mercados y gobiernos en el siglo XX , Madrid, Ministerio de Trabajo y Seguridad Social, 2 vols.Tortella, G. y otros (2008): Educación, instituciones y empresa: los determinantes del espíritu empresarial , Madrid, Academia Europea de Ciencias y Artes.Valdaliso, Jesús M.ª y López, Santiago (2007): Historia económica de la empresa , Barcelona, Crítica [reimpresión de 2008].Yoshimori, Masaru (1993): "Claves de la competitividad japonesa", Harvard-Deusto Business Review , nº 56, pp. 20-30.Zamagni, Vera (2004): Historia económica de la Europa contemporánea: de la revolución industrial a la integración europea , Barcelona, Crítica.

Bibliografía complementaria	

Recomendacións
Materias que se recomenda ter cursado previamente
Materias que se recomenda cursar simultaneamente
Materias que continúan o temario
Observacións
A materia non esixe requisitos previos. Nembargantes, considéranse recomendables alguns prerrequisitos e coñecementos previos: ? Coñecementos de Historia Universal. - Familiaridade con conceptos básicos de Economía e de Empresa.

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías